

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/106/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313217711
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8313217711.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: P. Y., A.. XX.XX.XXXX, W. P. H. XXX/XX, XXX XX T. A. I. proti žalovaným: 1/ Y. T., H.. Y., A.. XX.XX.XXXX, W. F. M. XXX, XXX XX T. A. I., 2/ Q. T., H.. Y., A.. XX.XX.XXXX, W. N. P. XX, XXX XX T. A. I., obe žalované zastúpené JUDr. Jánom Sopiakom, advokátom, so sídlom Štefániková 17, 066 01 Humenné, o určenie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 29.04.2019, č. k. 18C/416/2013 - 198 jednohlasne takto

rozhodol:

- I. Zmenu žaloby nepripúšťa.
- II. Potvrďuje rozsudok.
- III. Žalovaní v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd žalobu o určenie, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom k pozemku EKN XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m² zapísaná na LV č. XXXX katastrálne územie T. A. I. a k pozemku B. XXXX/X orná pôda o výmere XXXX m² zapísaného na LV č. XXXX katastrálne územie T. A. I. v podiele 1 -ica z a m i e t a.

II. Súd žalovaným v 1/ a v 2/ rade vo vzťahu k žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 132 ods. 1, § 134 ods. 1 až 4, § 460 Občianskeho zákonníka, § 63 zákona č. 323/1992 Z.z. a to Notárskeho poriadku, § 470, § 470 ods. 2, § 437 písm. c) a d), § 174 Civilného sporového poriadku, § 203 ods. 1, § 204 a § 211 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil po právnej a skutkovej stránke tým, že súd prvej inštancie sa musí najprv vysporiadať s otázkou zásadného významu či je daný a preukázaný naliehavý právny záujem na určenie vlastníckeho práva a teda či žalobca ako dedič po pôvodnom žalobcovi má naliehavý právny záujem na priamom určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré by v prípade, ak by pôvodný žalobca

(P. Y., nar. X.X.XXXX, zomrelý XX.X.XXXX) ešte žil a súd by žalobe vyhovel predstavovali žalobcovo dedičstvo po pôvodnom žalobcovi, teda jeho otcovi. Mimo konania o dedičstve nemožno deklaratórnym rozhodnutím, teda výrokom štátneho orgánu určiť, že dedič je vlastníkom veci patriacej do dedičstva. Tento zákonný postup pri prejednaní dedičstva nie je možné obchádzať určovacou žalobou podľa ust. § 137 písm. c) CSP, že dedič je vlastníkom veci patriacej do dedičstva, ktorá nebola prejednaná v konaní o dedičstve pretože takouto deklaráciou súdu by sa legalizovalo nadobudnutie dedičstva bez prejednaná a rozhodnutia príslušného súdu v konaní o dedičstve. Rozhodnutím v ktorom by bolo v sporovom konaní podľa ust. § 137 písm. c) CSP určené, že dedič je vlastníkom predmetu dedičstva by sa tak nahradzovalo uznesenie o potvrdení nadobudnutia dedičstva dedičom podľa ust. § 203 CMP, čo v súvislosti s vyššie uvedenými skutočnosťami nie je možné pripustiť. Podľa uvádzaného je potom možné zhrnúť, že dedič sa nemôže s úspechom domáhať žalobou podľa ust. § 137 písm. c) CSP určenie, že je vlastníkom veci patriacej do dedičstva, pokiaľ vec nebola predmetom konania o dedičstve, a ohľadom ktorej by nebolo dedičovi potvrdené nadobudnutie vlastníctva. V tomto svojom tvrdení súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 25Co/245/2016 zo dňa 25.01.2017 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 2Co/255/2014 zo dňa 25.05.2014. Žalobca však aj po výzve zo strany súdu na vykonanie zmeny návrhu žaloby, trval na podanej žalobe v zmysle uznesenia súdu, ktorým bola zmena žaloby ešte pripustená podľa návrhu pôvodného žalobcu. To znamená, že pokiaľ mal žalobca zato, že sporné nehnuteľnosti boli v podiele 1 vo vlastníctve pôvodného žalobcu teda jeho otca, ktoré v dedičskom konaní prejednané neboli a žiada tieto nehnuteľnosti v predmetnom sporovom konaní v prislúchajúcom spoluvlastníckom podiele určiť do vlastníctva, na takomto požadovanom určení nemôže mať žalobca naliehavý právny záujem pre obchádzanie konania o dedičstve, len v ktorom je možné deklaratórnym rozhodnutím určiť, že dedič, ktorý má byť žalobcom je spoluvlastníkom konkretizovaných nehnuteľností. Nedostatok naliehavého právneho záujmu je samostatným a prvoradým dôvodom pre ktorý nemôže určovací žaloba obstať, a ktorý sám o sebe vedie k jej zamietnutiu. Preto súd žalobu z jej vecnej stránky ďalej nepreskúmaval a pre úplnosť za významné považoval zdôraznenie, že z listinných dôkazov je preukázané, že došlo k zmenšeniu výmer parciel B.: X XXX/X- orná pôda a B.: X XXX/X- orná pôda v k.ú. T. A. I.. Z výpočtu súdu prvej inštancie je zrejmé, že právny predchodca žalobcu stratil na výmere 1 600,50 m² bez toho, aby čas svojho podielu nejakým spôsobom scudzil a súd prvej inštancie bol toho názoru, že právny predchodca žalovaný U. Y. v júli 2005 nemohol vydržať podiely pôvodných vlastníčok a to F. O., P. X. a M. F. nakoľko tieto boli predmetom vydržania ich právnymi nástupcami ešte v novembri r. 2004 a to P. F., P. X. a P. U. O.. Čo sa týka vydržania podielov po Y. O. a Y. X., U. Y. tieto ako správne poukázal právny zástupca žalovaných mali byť tiež predmetom dedičského konania, pretože notárska zápisnica vedená pod sp.zn. A Nz XXXXX/XXXX spísaná dňa 19.07.2005 nespĺňa náležitosti podľa v tom čase účinného ust. § 63 Notárskeho poriadku, keďže neoznačuje dôkazy, ktoré boli notárovi predložené na potvrdenie osvedčovaných skutočností a absentuje vyjadrenie P. Y., ktorý bol v čase spísania notárskej zápisnice tiež podielovým spoluvlastníkom dotknutých nehnuteľností.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalované v 1/ a 2/ rade boli v konaní plne úspešné, a preto im súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalobcovi.

5. Proti rozsudku podal v čas odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na nové konanie.

6. V podanom odvolaní žalobca uviedol, že až z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia pochopil, v akom zmysle mal procesne postupovať a v akom zmysle súd požadoval zmenu návrhu teda samotnej žaloby na pojednávaní dňa 26.11.2018 a následne aj súdnou výzvou zo dňa 04.02.2019. Poukázal nato, že nie je človekom s právnickým vzdelaním a preto obe požiadavky súdu nesprávne pochopil. Keďže bol súd toho názoru, že odvolateľ ako žalobca môže vlastníctvo po svojom otcovi nadobudnúť len dedičstvom, zároveň navrhol v podanom odvolaní aj zmenu žaloby a to nasledovne: „súd určuje, že do dedičstva po P. Y., nar. XX.XX.XXXX naposledy trvale bytom P. H. XXX/XX, XX XXX T. A. I., ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX patria pozemky zapísané na LV. č. XXXX v k.ú. T. A. I., parcela registra B. s p.č. XXXX/X-orná pôda o výmere XXXX m², v podiele XXX/XXX, kde na podiel poručiteľa pripadá X XXX m² a na LV.č. XXXX, k.ú. T. A. I., parcela registra B. p.č. XXXX/X - orná pôda o výmere XXXX m², v podiele XXX/XXX, kde na podiel poručiteľa pripadá XXXX m² tak, ako to bolo pred zápisom GP č. XXXXXXXX-XX/XXXX. Podľa názoru odvolateľa skutočností ním uvedených potvrdzuje aj rozsudok súdu prvej inštancie v časti odôvodnenia, a to v odsekoch č. 44, 45, 46. „

7. Voči odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrili žalované v 1/ a 2/ rade, ktoré vo svojom vyjadrení uviedli, že žiadajú aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil a priznal im náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považujú za vecne správne a vydané po náležitom zistení skutkového stavu, pričom toto rozhodnutie je ako vecne správne tak i náležite zdôvodnené. Žiadosť žalobcu o pripustenie zmeny žaloby teda žalobného návrhu nemá oporu v tomto štádiu konania v zákonných ustanoveniach a zmenu žalobného návrhu v odvolacom konaní ani nemožno požadovať. Z tohto dôvodu žalované v 1/ a 2/ rade navrhujú napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny potvrdiť.

8. Žalobca nepodal písomnú odvolaciu repliku a z uvedeného dôvodu nebola podaná ani odvolacia duplika.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1, 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam poukazuje na ust. § 387 ods. 2 CSP.

11. Odvolací súd v prvom rade pristúpil k vyhodnoteniu návrhu žalobcu na zmenu žaloby, ktorý bol súčasťou podaného odvolania žalobcu. K uvedenému návrhu žalobcu odvolací súd poukazuje na ust. § 387 Civilného sporového poriadku, ktorý uvádza, že žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť. K uvedenému považuje za dôležité odvolací súd uviesť, že súd prvej inštancie zároveň neporušil právo na spravodlivý proces u žalobcu, keď ho k návrhu na zmenu žaloby vyzval v prvom rade na samotnom pojednávaní konanom dňa 16.11.2018, následne aj samostatnou písomnou výzvou súdu zo dňa 04.02.2019. Skutočnosť, že žalobca si poučenie procesného charakteru na podanie zmeny samotného obsahu žaloby súdom prvej inštancie správne alebo nesprávne vysvetlil, nemá vplyv na hodnotenie správnosti alebo nesprávosti postupu súdu prvej inštancie, ktorý samotného žalobcu viackrát upozornil na potrebu vykonania zmeny samotného petitu žaloby. Keďže tak žalobca ani po viacnásobných procesných poučeniach zo strany súdu prvej inštancie nevykonal, nie je možné už v samotnom odvolacom konaní petit žaloby meniť. Z tohto dôvodu odvolací súd v prvom výroku svojho rozhodnutia zmenu žaloby tak ako ju navrhoval žalobca v podanom odvolaní nepripustil.

12. Čo sa týka ďalších odvolacích námietok samotného žalobcu uvedených v podanom odvolaní na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia odvolací súd uvádza nasledovné. Odvolací súd sa plne stotožňuje s právnym názorom, ktorý vyslovil Krajský súd v Trnave a Krajský súd v Bratislave. V rozhodnutiach týchto krajských súdov citovaných súdom prvej inštancie sa možno stotožniť s právnym názorom, že dedič sa nemôže s úspechom domáhať žalobou podľa ust. § 137 písm. c) CSP určenia, že je vlastníkom veci patriacej do dedičstva, pokiaľ vec nebola predmetom konania o dedičstve a ohľadom ktorej nebolo dedičovi potvrdené nadobudnutie vlastníctva. Uvedený právny názor vychádza aj zo skutočnosti, že civilný mimosporový poriadok upravuje také osobitné druhy konaní na ktorých má štát zvýšený záujem vyjadrený osobitnou právnou úpravou a to záujem spoločnosti, ktorý je cez osobitnú právnú úpravu vyjadrený dispozitívnym princípom konania obmedzovaným uplatnením zásady vyšetrovacej, ako aj zásady oficiality. Nemožno teda nahradzovať uznesenie o potvrdení nadobudnutia dedičstva podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku rozhodnutím, ktoré by bolo vydávané v sporovom konaní podľa Civilného sporového poriadku. Nie je teda možné takýmto spôsobom obchádzať konanie o dedičstve, prostredníctvom ktorého je možné deklaratórnym rozhodnutím určiť, že dedič, ktorý má byť žalobcom je spoluvlastníkom konkretizovaných nehnuteľností.

13. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca nemá vo veci naliehavý správny záujem, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa

ust. § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil. Uvedené o to viac podporuje ustálený názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý sa inštitútom naliehavého právneho záujmu zaoberal. Konštantná judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvádza, že v prvom rade sú súdy povinné skúmať v takýchto prípadoch naliehavý právny záujem a v prípade, že tento nebude či už súdom prvej inštancie, alebo súdom druhej inštancie zistený, nie sú tieto súdy povinné zaoberať sa samotným meritom veci, respektíve hmotnoprávnou úpravou vzťahujúcou sa k prejednávanej veci. (k uvedenému pozri napr. rozhodnutie NSSR 4Cdo/111/2008 zo dňa 30.06.2009).

14. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Odvolanie žalobcu bolo vyhodnotené, ako nedôvodné, a preto bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovaným v 1/.a 2/.rade proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).